

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 10220

Tarih : 28.01.2025

10/2267

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bolu Kartalkaya'daki Grand Kartal Otel'de çıkan yangında 36 çocuk olmak üzere 78 kişi hayatını kaybetmiş, 51 kişi yaralanmıştır. Yangına dair belirlemelerde görüldüğü üzere, denetim eksiklikleri ve ihmaller gibi çoklu eksiklikler açığa çıkmış, önlenabilir bir yangın felakete dönüşmüştür. Bölgede itfaiye birimlerinin olmaması, alarm sistemlerinin çalışmaması, yangın merdivenlerinin kullanılamaması ve otomatik söndürme sisteminin eksikliği gibi ciddi sorunlar açığa çıkmıştır. Yönetmelik değişiklikleriyle itfaiye ve meslek odalarının denetim yetkilerinin sınırlandırılması, kamu güvenliğini zayıflatmış, felaketin boyutunu artırmıştır. Yangının bütün yönleriyle araştırılması, söz konusu ihmallerde payı bulunan kurum ve kişilerin belirlenmesi, gereğinin yapılması ve mağdurların zararlarının tanzim edilmesi amacıyla Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz. (28.01.2025)

Sezai TEMELLİ

DEM Parti Grup Başkanvekili
Muş Milletvekili

Gülüstan KILIÇ KOÇYİĞİT
DEM Parti Grup Başkanvekili
Kars Milletvekili

GEREKÇE

Bolu Kartalkaya Kayak Merkezi'nde bulunan Grand Kartal Otel'de gece saatlerinde çıkan ve 11 saat süren çalışmaların ardından söndürülen yangında, 36'sı çocuk, 78 kişinin yaşamını yitirdiği, 51 kişinin yaralandığı kamuoyuna duyurulmuştur. Yangının çıkış nedenini belirlemek üzere, bilirkişi heyeti oluşturulmuş, mevcut durumda 19 kişi gözaltına alınmıştır.

Yangının başladığı dakikalardan itibaren açığa çıkan gelişmeler, yangın sonrası felaketin önlenabilir olduğunu, denetim eksikliklerinin söz konusu olduğunu açığa çıkarmıştır. Yayın yasağının getirilmiş olması, Türkiye'deki geçmiş felaketlerde deneyimlendiği üzere, kamuoyunun sağlıklı bilgi edinmesi amacını değil, mevcut eksiklerin kamuya mal olmaması ve mümkünse hasır altı edilmesi amacını taşımaktadır.

İlk ihbarın 03.27'de yapıldığı Kartalkaya'ya, ilk müdahalenin 04.24 civarında ulaştığı belirtilmiştir. Bu müdahale Bolu'dan gelmiş, Bolu-Kartalkaya yolunun buzlanma sorunu nedeniyle bir saatte gerçekleşebilmiştir. Her yıl, kış aylarında, binlerce insanın uğradığı Kartalkaya'da herhangi bir itfaiye biriminin bulunmaması gerekli önlemlerinin alınmadığının en bariz göstergelerinden biridir.

1998'de Kartalkaya zirvesine inşa edilen 12 katlı otelde yangın esnasında 237 kişinin konakladığı belirtilmiştir. Yangından sağ çıkarılan kişilerin ifadelerinden yola çıkarak, yangın esnasında duman dedektörünün çalışmadığını, herhangi bir alarmin çalmadığını, çıkan gürültüden ötürü uyandıklarını ve şans eseri dışarı çıkabildiklerini söylemek mümkündür. Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy yaptığı açıklamada otelde 2 adet yangın merdiveni olduğunu belirtmiş olsa da, yurttaşlar herhangi bir uyarı ve yönlendirme sistemi olmadığı için yangın merdivenlerini görmediklerini, yoğun dumandan ötürü çıkamadıklarını ve çarşafaları birleştirip, camlardan atlayarak canlarını kurtardıklarını belirtmektedir. Dolayısıyla otelin uymakla mükellef olduğu, Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmeliği'nin 10. kısmında belirtilen dolap sistemi, algılama ve uyarı sistemlerinin çalışmadığı ve kaçış yollarının tespit edilemediği anlaşılmaktadır.

TMMOB'un yaptığı açıklamada otelin, yangın çıktığında yayılımı engelleyen ve söndüren otomatik yağmurlama (Sprinkler) sistemi bulundurma zorunluluğunun olduğu fakat sisteminin yapılmadığı belirtilmiştir. Bu sistemin eksikliği nedeniyle yangın hızlıca yayılmış, söndürme işlemi zaman almış ve can kayıpları yaşanmıştır.

Bolu Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından görevlendirilen bilirkişi heyetinin tespitlerde bulunduğu ön raporda, yangına dair belirlemelerde bulunulmuş, otele ilişkin düzenlenen rapor ve belgeler neticesinde sorumlular tespit edilmiştir. Can kayıplarının ve ihmallerin sorumluluğunu taşıyan, başta Kültür ve Turizm Bakanlığı olmak üzere, bütün kadrolar ise süreci şeffaf bir şekilde yürütmek ve denetim eksikliklerinden doğan yükümlülüklerinin sonuçlarıyla yüzleşmek yerine, her defasında başka bir kurumu hedef göstererek, kamu nezdinde hakikatin açığa çıkmaması için çaba göstermektedir. Merkezileşmiş sistemin büyüttüğü her şeyin övüldüğü bir ülkede, yetki tartışmaları gündeme gelmekte, 78 kişinin canına kast eden failler zinciri açığa çıkarılamamakta ve en nihayetinde kimsenin sorumluluk üstlenmediği bir durum açığa çıkmaktadır.

2007 yılında yayınlanan Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik, 2012’de değişikliğe uğramış, yönetmeliğin 6. maddesinin 4. fıkrasında yer alan “*Projeler; ilgili belediye itfaiye birimlerinin uygun görüşü alındıktan sonra, ruhsat vermeye yetkili merciler tarafından onaylanarak uygulanır.*” ifadesindeki itfaiye birimleri maddeden çıkarılmıştır. Yani yedi kattan yüksek konut, kafe, otel gibi yangın önlemi alınması gereken yapıların projeleri itfaiye tarafından onaylanıp, iskan safhasında itfaiye uygunluğu şartı aranırken, bu durum ortadan kaldırılmıştır. Öte yandan İmar Yasası’nda yapılan değişikliklerle, kamu güvenliğini önceleyen meslek odalarının denetim yetkisi bertaraf edilmiştir.

Her ne kadar Grand Kartal Otel, mevcut yasal düzenlemelerin öncesinde inşa edilse de yönetmeliklerin yürürlüğe girdiği andan itibaren yükümlülükleri yerine getirmekle mükelleftir. Fakat Türkiye’de kamu güvenliğinin pamuk ipliğine bağlı olduğu dolayısıyla düzenlemelerin kamu yararına değil, inşaat tekeli elinde bulunduranların kâr amacına hizmet ettiği bahsi geçen değişim ve eksikliklerden anlaşılabilmektedir.

Grand Kartal Otel’de çıkan yangının bütün yönleriyle açığa çıkarılması, kamu sorumluluğu bulunun kurum ve öznelere süreçteki rollerinin açıklığa kavuşturulması, denetim eksikliklerinin belirlenmesi ve mağdurların zararlarının tanzim edilmesi amacıyla Meclis Araştırması yapılması elzemdir.